СТАНОВИЩЕ

Научен секретар МУ - Плевен Вх. № *НС-103 / 01.08.202*

от проф. д-р Господинка Радева Пракова-Василева, дм – Ръководител на "Първа Катедра по Вътрешни болести и Обща медицина" към Медицински Факултет на Тракийски Университет – Стара Загора

член на Научно жури по конкурс за заемане на академичната длъжност "Доцент" в област на висшето образование 7."Здравеопазване и спорт" в професионално направление 7.1 "Медицина" и научна специалност "Професионални болести" за нуждите на Факултета по "Обществено здраве" към МУ – Плевен и Катедра "Хигиена, медицинска екология, професионални заболявания и медицина на бедствените ситуации", обявен в Държавен вестник, бр. 30/15.04.2022 г.

Становището е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ-Плевен и съгласно Заповед №1462/31.05.2022 г. на Ректора на МУ-Плевен.

За участие в конкурса са подадени документи от един кандидат - гл. ас. д-р Ирена Йорданова Стоилова, дм.

Д-р Ирена Йорданова Стоилова завършва ВМИ-Плевен през 1986 година. Започва работа ката участъков-терапевт в Поликлиниката на с. Подем, общ. Долна Митрополия. След успешно положен конкурсен изпит е назначена като асистент в Катедрата по "Хигиена, медицинска екология и професионални заболявания" на ВМИ-Плевен. Преминава последователно през академичните длъжности на ст. и гл. асистент. От 2015 г. и понастоящем е началник на Отделението по Професионални болести, към П-ра неврологична клиника на УМБАЛ, Д-р Г. Странски" ЕАД-Плевен.

От 1999 г. има призната специалност по Вътрешни болести, от 2002 г.-по Професионални заболявания, от 2011 г. – по Трудова медицина.

През 2017 г. след успешно защитен дисертационен труд на тема "Увреждания на опорнодвигателния апарат и периферната нервна системва при работещи в шивашката промишленост" в Медицински университет "Проф. Д-р Параскев Стоянов" – Варна, придобива ОНС "Доктор". Член е на БЛС, на Българското научно дружество по професионални болести, на Асоциацията на "Клубовете по безопасност и здраве при

работа", на "Българската асоциация по обществено здраве" (БАОЗ), на European Public Health Association (EUPHA).

Научноизследователска дейност

Наукометричните показатели на гл. ас. д-р И. Стоилова са оценени на базата на представените материали за научна активност, включващи успешно защитен дисертационен труд, 1 монография и 35 научни публикации, от които 10 са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 25 в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове. Пет от публикациите са в списания с импакт фактор. На 20 от всички публикации д-р Й. Стоилова е първи автор (57,1%), на 6 - втори (17,1%) и на останалите - трети и пореден автор.

Научните участия в международни и национални форуми с постери и доклади са 51, на повечето от които (52,9%), д-р И. Стоилова е водещ автор.

Д-р И. Стоилова представя доказателствен материал за цитирания, включващ и данните от Централна медицинска библиотека-София въз основа на автоматизирана информация от чужди база данни Web of Knowledge, Scopus и Google Scholar. Списъкът включва общо 16 цитации, от които 5 в реферирани и индексирани издания, 6 в нереферирани и 5 в монографии и колективни томове с научно рецензиране.

Д-р И. Стоилова е участвала в два научно изследователски проекта", през 2009 и 2019 година.

Основните приноси в представените материали от научноизследователската дейност на д-р И. Стоилова, могат да бъдат обединени в следните тематични направленения:

Научно-приложни приноси в областта на професионалните заболявания, профилактиката и промоцията на здравето.

В редица свои публикации, д-р И. Стоилова представя резултатите от проведено за първи път в страната комплексно клинично изследване на уврежданията на опорно– двигателния апарат и периферната нервна система при работещи в шивашката промишленост. Характеризирани са най-често асоциираните с професията увреждания на гръбначния стълб при работещи в условия на професионален риск. Разработени и

приложени са програми за комплексно лечение на уврежданията на опорнодвигателния апарат и периферната нервна система при изследваните пациенти.

В серия от публикации са описани резултатите от проучване на пациенти с професионални белодробни болести. Съставени и приложени са алгоритми за диагностика на различни професионални увреждания, достъпни и приложими в съответните структури на доболничната и болничната помощ в страната. Предложени са мерки за профилактика на професионалните заболявания и мероприятия за промоция на здравето на работещите в рискови производства.

Научно-приложни приноси в областта на трудовата медицина при рискови професионални групи.

В това направление са редица публикации, насочени към проучване на условията на труд и свързаните с тях фактори на работната среда и организацията на трудовия процес в рискови производства. С резултатите от проучванията в това направление, д-р И. Стоилова обогатява клиничните знания отнасящи се към здравните проблеми и свързаните с труда увреждания на работещи в различни рискови професии и отрасли-шивашка промишленост, горско стопанство, производство на яйца и птици, производство на цимент, въздушния транспорт и други.

Научно-приложни приноси в областта на общественото здраве.

Проведено е комплексно медико-социално изследване за измерване на здравната самооценка на българското население. Проучено е влиянието на бедността и социалното изключване върху здравния статус на населението, формулирани и предложени са хранителни режими за отделни професионални и възрастови групи. Акцентирано е върху разпространението на тютюнопушенето като допълнителен етиологичен фактор за здравни проблеми при работещи в машиностроенето. Посочени са основните фактори, необходими за успешното реализиране на скрининг-програмите за водещи онкологични заболявания. Проучени са случаите на производствен травматизъм с летален изход и самоубийствата за 10-годишен период, както и разпространението и структурата на професионалната заболяемост в Плевенския регион в динамика.

Особено внимание в това направление заслужават публикациите, които представят резултатите от проучване на мнението на здравноосигурените лица и общопрактикуващите лекари за провежданите профилактични прегледи на лица над 18 години. Проучена е обезпечеността на програмата за профилактика по отношение на човешки, времеви и финансови ресурси. Потърсена е връзка между провежданите

профилактични прегледи от общопрактикуващите лекари и хоспитализираната заболяемост. Изследвани са основни фактори, повлияващи комуникацията лекарпациент.

В представената самостоятелна монография "Увреждания на гръбначния стълб при работещи в условията на професионален риск ", издадена през 2021 г., д-р И. Стоилова детайлно описва гръбначните увреждания при работещи в условия на професионален риск. Систематизирани са съвременните форми на труд, промените в демографската характеристика на населението и техническият прогрес, които водят до преобладаване на дистрофично-дегенеративните заболявания и травматичните увреждания на гръбначния стълб. Характеризирани са най-честите причини за уврежданията-еднообразните работни движения с китките и ръцете (62%), принудителната работна поза (46%) и ръчната работа с тежести (35%). Д-р И. Стоилова посочва всички нормативни документи в ЕС и в България, които са част от новата стратегия на общността за здраве и безопасност при работа и са насочени към интеграцията и на хора с увреждания. Д-р И. Стоилова посочва необходимостта от медицинска, професионална и социална рехабилитация, изискваща прилагане на мултидисциплинарен подход с участието на лекуващия лекар, лекаря от СТМ и консултант от осигурителния институт. Препоръчва се въвеждане на финансови стимули за работодателя за подобряване условията на труд и промени в работата среда, с цел ранна реинтеграция на работещите с този тип увреда. В монографията, д-р И. Стоилова посочва проблемите, свързани с клиничните прояви, лечението, рехабилитацията и превенцията на професионално обусловените увреждания на гръбначния стълб. Монографията е в резултат на дългогодишните проучвания на автора и може да помогне в актуализиране на нормативната база, касаеща опазването и подобряването на здравето и трудоспособността на лицата в работоспособна възраст, необходими за обществото и икономиката.

Учебно-преподавателска дейност

Д-р И. Стоилова е преподавател със стаж над 35 години в МУ-Плевен. Води практически занятия по "Професионални болести" на студенти в специалностите "Медицина" с обучение на български и английски език. Във Факултета по "Обществено здраве" води практически и семинарни занятия в специалност "Опазване и контрол на общественото здраве" по дисциплините "Професионални болести" и "Токсикология". Има участие в разработването на учебните програми, касаещи

обучението по дисциплината "Професионални заболявания" на студенти в специалност "Медицина" и "Опазване и контрол на общественото здраве".

Представената от МУ-Плевен справка за учебната натовареност показва над изискуемата за висшето училище аудиторна заетост – 337.4 учебни часа през 2018/2019 година до 461.6 часа през миналата и 442.8 учебни часа през 2021/2022 учебна година. Участва в провеждането на семестриални и държавни изпити.

Диагностично-лечебна дейност

Д-р Й. Стоилова е изграден клиничен лекар с над 20 години трудов стаж като специалист по "Професионални заболявания". Има редица придобити следдипломни квалификации у нас в областта на професионалните болести и трудовата медицина. Д-р И. Стоилова притежава сертификат за вътрешен одитор след успешно преминат курс по "Вътрешен одит на системи за управление на качеството, сътасно 1S0 19011 : 2018", извършва диагностично-лечебна диагностична дейност в структурите на доболничната и болничната помощ на УМБАЛ "Д-р Г. Странски" ЕАД. Участва в организиране и провеждане на профилактични медицински прегледи при реализиране на програмата по Фонд "Условия на труд" към МТСП за диагностика и превенция на професионалните заболявания. Оказва консултативна и методична помощ на общопрактикуващи лекари и специалисти от доболничната и болничната помощ в областта на професионалните болести и трудовата медицина. Д-р И. Стоилова извършва медикоекспертна дейност, като член на ТЕЛК по професионални заболявания. Активно участва в различни етапи на общественото здравеопазване чрез извършване на обучения в рискови производства и разпространение на здравни знания, както и съдействие при изясняване на вида и разпространението на професионалните болести в региона и страната. За последните три години (2019-2021 г.), немалък е броя на болните, приети в отделението по Професионални заболявания на Университетската болница в гр. Плевен, за диагностиката и лечението на които основна роля има д-р И. Стоилова. На основание на богатия клиничен опит и придобитите три специалности, д-р И. Стоилова е одобрена за вещо лице от ОС-гр. Плевен при случаи, които изискват високоспециализирана съдебномедицинска експертиза в областта на професионалните болести и трудовата медицина.

Заключение

Д-р И. Стоилова е утвърден преподавател и клиничен лекар с интереси в областта основно на професионалните болести, притежава необходимите качества и отговаря на количествените и качествени критерии за заемане на академичната длъжност "Доцент" съгласно ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ- Плевен.

От представените материали и документи, д-р И. Стоилова покрива минималните наукометрични изисквания за академичната длъжност "Доцент": показател А – 82,5 т., показател В-100 т., показател Г- 395.9 т. при изискуем минимум 200 т., показател Д-155 при минимум 50 т., и за показател Е-70 точки.

Това ми дава основание да *гласувам положително за избора на д-р Ирена Йорданова Стоилова, дм на академичната длъжност "Доцент", по научната специалност "Професионални болести"* към Катедра "Хигиена, медицинска екология, професионални заболявания и медицина на бедствените ситуации" на ФОЗ на МУ-Плевен и за нуждите на Отделение по професионални болести на УМБАЛ "Д-р Г. Странски" ЕАД, гр. Плевен.

27. 07. 2022 г.

Ст. Загора

Изготвил становище:

/проф. д-р Господинка Пракова, дм/

DIALOGUE PLUS LTD CONFERENCE INTERPRETERS, TRANSLATORS, INFORMATION SPECIALISTS OFFICE: 1000 Sofia, 22 Venelin Str., Tel.: (++359 2) 980 54 46 Fax:(++359 2)986 28 51 E-mail: dialog@dialog-bg.com, www.dialog-bg.com

Translation from Bulgarian

OPINION

by Prof. Gospodinka Radeva Prakova-Vasileva, MD, PhD – Head of I-st Department of Internal Medicine and General Medicine" at the Medical Faculty of Trakia University – Stara Zagora

member of the Scientific Jury in competition for taking up the academic position "Associate Professor" in higher education field 7. Healthcare and sport in professional field 7.1 Medicine and scientific subject "Occupational Diseases" for the needs of the Faculty of Public Health at MU-Pleven and the Department of Hygiene, Medical Ecology, Occupational Diseases and Disaster Medicine", promulgated in the State Gazette, issue 30/15.04.2022.

The opinion is in line with the requirements of the ADASRB and the Rules for the conditions and order for acquiring scientific titles and taking up academic posts in MU-Pleven and pursuant to Order No 1462/31.05.2022 of the Rector of MU-Pleven.

One candidate has handed in documents for the competition - Assist. Prof. Irena Yordanova Stoilova, MD, PhD.

Dr. Irena Yordanova Stoilova graduated from the Higher Medical Institute – Pleven in 1986. She started work as a district physician in the clinic in the village of Podem, region of Dolna Mitropoliya. Having successfully passed a competition exam she was appointed as assistant in the Department of Hygiene, Ecology and Occupational Diseases" at the Higher Medical Institute – Pleven. She consistently took the academic positions of senior assistant and assistant professor. Since 2015 until the present she has been head of the Occupational Diseases Unit at II-nd neurological clinic in University Multi-profile Hospital for Active Treatment Dr. G. Stranski EAD – Pleven.

As of 1999 she has a recognized degree in Internal Medicine, as of 2002 – in Occupational Diseases, as of 2011 – in Occupational Medicine.

In 2017 having successfully defended a dissertation on the topic "Injuries to the musculoskeletal system and peripheral nervous system in clothing sector workers" at Medical University Prof. Dr. Paraskev Stoyanov - Varna she obtained the educational and scientific degree "Doctor". She is a is a member of the Bulgarian Medical Association, the Bulgarian Society of

Occupational Diseases, Association of Safety and Health at Work Clubs, Bulgarian Public Health Association (BPHA), the European Public Health Association (EUPHA).

Scholarly-research activity

The scientometric indicators of Assist. Prof. I. Stoilova, are assessed on the basis of the presented materials for scholarly activities, including a successfully defended dissertation, 1 monograph and 35 scholarly publications, of which 10 in scientific journals, referenced and indexed in global databases with scientific information and 25 in non-referenced journals with scientific reviews or in edited collective volumes. Five of the publications are in journals with impact factor. Dr. I. Stoilova is first author of 20 of all publications (57.1%), second of 6 (17.1%) and third or next author of the rest.

Her scientific participations in international and national forums with posters and reports are 51, for the most of which (52.9%) Dr. I. Stoilova is a leading author.

Dr. I. Stoilova has provided evidence of citations, including data from the Central Medical Library – Sofia on the basis of automated information from foreign databases Web of Knowledge, Scopus and Google Scholar. The list includes a total of 16 citations, 5 of which in referenced and indexed journals, 6 in non-referenced and 5 in monographs and collective volumes with scientific reviews.

Dr. I. Stoilova participated in two scholarly-research projects in 2009 and 2019.

The main contributions in the provided materials from Dr. I. Stoilova's scholarly-research activity can be pooled in the following thematic strands:

> Scholarly-applied contributions in the field of occupational diseases, prevention and health promotion

In a number of her own publications Dr. I. Stoilova presents the results obtained from the first of its kind in Bulgaria comprehensive clinical research on the injuries to the musculoskeletal system and peripheral nervous system in clothing sector workers. The author has also characterized injuries most often associated with the working conditions to the vertebral column in workers at occupational risk. Programmes have been developed and applied for comprehensive treatment of injuries to the musculoskeletal system and peripheral nervous system in the examined patients.

In a series of publications the results have been described from the examination of patients with occupational lung diseases. Algorithms have been created and applied for diagnostics of various occupational injuries, accessible and applicable in the respective structures of paramedical and

hospital healthcare in the country. Measures have been proposed for prevention of occupational diseases and events for health promotion concerning workers in risky productions.

Scholarly-applied contributions in the field of occupational medicine in risk professional groups.

In this strand there are a number of publications, aimed at studying the working conditions and related factors of the working environment and the organization of the working process in risk productions. With the results from the research in this strand, Dr. I. Stoilova expands the clinical knowledge concerning health problems and work-related injuries of workers in various risk professions and in the clothing industry, forestry, egg and poultry production, cement production, air traffic and other.

Scholarly-applied contributions in the field of public health.

A complex medical-social research has been conducted for measuring the health selfassessment of the Bulgarian population. The impact of poverty and the social exclusion on the health status of the population has been studied, diets for individual professional and age groups have been formulated and proposed. The spread of smoking has been highlighted as an additional etiological factor for the health issues of workers in the mechanical engineering industry. The main factors, necessary for the successful implementation of the screening programmes for leading oncologic diseases have been identified. Occurrences of fatal production traumatism and self-murders for a tenyear long period have been examined, as well as the evolution of the prevalence and structure of occupational morbidity in the Pleven region.

Particular attention in this respect should be paid to the publications, which present the results from the survey of opinions of persons with health insurance and general practitioners on screening programmes for persons over 18 years. The security of the screening programme has been studied in terms of human, time and financial resources. A connection was sought between conducted screening tests by the general practitioners and the hospitalized morbidity. The main factors, affecting the communication between doctors and patients have been studied.

In the presented individual monograph "Vertebral Column Injuries in Workers at Occupational Risk" issued in 2021 Dr. I. Stoilova described in detail vertebral column injuries in workers at occupational risk. Modern forms of labour, changes in the demographic characteristics of the population and the technical progress have been systematized, which lead to the prevalence of dystrophic-degenerative diseases and traumatic injuries of the vertebral column. The most common reasons for the injuries have been characterized – unvarying work movements with wrists and hands (62%), forced working posture (46%) and manual work with weights (35%). Dr. I. Stoilova refers to all legal texts in the EU and Bulgaria, which are part of the new community strategy for health and safety at work and are directed at the integration of people with disabilities. Dr. Stoilova points to

the need for medical, professional and social rehabilitation, requiring the adoption of a multidisciplinary approach with the participation of the treating physician, the physician from the Occupational Medicine Services and a consultant from the Insurance Institute. It is recommended that financial incentives should be introduced for the employer for improving the working conditions and implementing changes to the working environment with the aim of early reintegration of workers with this type of injuries. In the monograph Dr. Stoilova refers to the problems, related to clinical signs, treatment, rehabilitation and prevention of work-induced injuries to the vertebral column. The monograph is a result from the author's long-standing studies and can help update the legal framework, concerning the protection and improvement of health and working ability of persons in working age, essential for the society and the economy.

Teaching activity

Dr. Stoilova is a lecturer with over 35 years of working experience in MU-Pleven. She conducts practical seminars in "Occupational Diseases" for students in the programme "Medicine" with studies in Bulgarian and English language. In the Faculty of Public Health she delivers practical lessons and seminars in the specialty "Protection and Control of Public Health" in the subjects "Occupational Diseases" and Toxicology. She has participated in the development of university curriculums, concerning studies in the subject "Occupational Diseases" for students in the programme "Medicine" and "Protection and Control of Public Health".

The record of teaching workload provided by MU-Pleven shows a lecturing workload surpassing the required minimum in the university – 337.4 teaching hours in the academic 2018/2019 year up to 461.6 hours in the past academic year and 442.8 teaching hours in 2021/2022 academic year. She participates in the conducting of semester and state exams.

Diagnostic – therapeutic activity

Dr. I. Stoilova is an established clinical physician with over 20 years of working experience as a specialist in "Occupational Diseases". She has a number of post-graduate qualifications in Bulgaria in the field of occupational diseases and occupational medicine. Dr. I. Stoilova acquired a certificate for internal auditor after successful completion of the course "Internal Audit of Quality Management System, pursuant to 1SO 19011 : 2018", she carries out diagnostic-therapeutic activity in the structures of paramedical and hospital care in University Multi-profile Hospital for Active Treatment "Dr. G. Stranski" EAD. She participates in the organization and conducting of preventive medical checks within the implementation of the programme under the Working Conditions Fund at the Ministry of Labour and Social Policy for diagnosis and prevention of occupational diseases. She provides consultative and methodological assistance to general practitioners and specialists in paramedical and hospital care in the field of occupational diseases and occupational medicine. Dr. I. Stoilova carries out medical-expert activity as a member of the Territorial Invalidity Committee specializing in occupational diseases. She participates actively in various stages of public healthcare by conducting trainings in risk productions and dissemination of health information, as well as assistance in identifying the type and prevalence of occupational diseases in the region in the country. For the last three years (2019-2021), no small number of sick people were admitted in the Occupational Diseases Unit of the University Hospital in the city of Pleven for diagnostics and treatment, in which Dr. I. Stoilova plays the main role. On the grounds of her extensive clinical experience and three degrees, Dr. I. Stoilova has been approved for expert witness by District Court of Pleven in cases, which require highly specialized forensic-medical expertise in the field of occupational diseases and occupational medicine.

Conclusion

Dr. I. Stoilova is an established lecturer and clinical physician with interests mainly in the field of occupational diseases, possesses the necessary qualities and meets the quantity and quality criteria for taking up the academic position "Associate Professor" pursuant to the ADASRB and the Rules for the conditions and order for acquiring scientific degrees and taking up academic positions in MU-Pleven.

Based on the provided materials and documents Dr. I. Stoilova meets the minimal scientometric requirements for the academic position "Associate Professor": indicator A – 82.5 points, indicator C – 100 points, indicator D – 395.9 points given the required minimum of 200 points, indicator E-155 given the minimum of 50 points and for indicator F – 70 points.

This gives me reason to vote in the affirmative for the appointment of Assist. Prof. Irena Yordanova Stoilova, MD, PhD to the academic position "Associate Professor" in the scientific subject "Occupational Diseases" at the Department of Hygiene, Medical Ecology, Professional Diseases and Disaster Medicine at the Faculty of Public Health in MU-Pleven and for the needs of the Occupational Diseases Unit of University Multi-profile Hospital for Active Treatment Dr. G. Stranski EAD, city of Pleven.

27.07.2022

Opinion drawn up by:

Stara Zagora

/Prof. Gospodinka Prakova, MD, PhD /